

Malý maďarský svet s plochou dráhou letu

V júnových horúčavách minulého roku ešte orbánske horúce hlavy prakticky zo všetkých politických strán v Národnom zhromaždení v Budapešti 92,4 percentami hlasov prijali zákon o Maďaroch žijúcich v okolitých štátoch a definitívne podkopali zmysel Višegrádu. Upačtené premiérske obedy a prezidentské spanilé jazdy sa ukázali príliš málo efektívne na seriózne fungovanie stredoeurópskej štvorky. Ustavične sme ale svedkami, že v tomto stredoeurópskom priestore namiesto Višegrádu riešime vždy maďarský scenár, ktorý už nezamestnáva iba susedov ale aj európske inštitúcie.

Maďarské predstavy najviac odhaľuje vystúpenie bývalého premiéra Orbána 26. októbra v televízii Duna. Doslovne uviedol, že „cieľom zákona o Maďaroch v susedných krajinách je cezhraničné zjednotenie maďarského národa. Táto právna norma chce pomôcť menšinám na to, aby ostali vo svojej rodnej krajine a vybudovali tam svoj malý maďarský svet. Zákon by mal zastaviť asimilačný proces, ktorému Maďari v susedných krajinách čelia“. Budapešť si však netrúfa, aby Maďari v Rakúsku budovali svoj malý maďarský svet. Zaujím sa sústredil iba na Rumunsko a Slovensko.

Aj budovanie malého albánskeho idylického sveta v Kosove postavilo živé terče na juhoslovanských mostoch. Neboja sa durayovci, keď kolaborujú pri príprave takých zákonov, ktoré zasahujú do suverenity suseda, že ohrožia aj most slovensko-maďarského zblíženia, na ktorý prispela Európa? Napriek predvolebnej podpore perspektívneho poslanca Duraya i jeho posolstvám, neexistujúcemu Felvidéku, nacionálni extrémisti orbánovho typu pohoreli vo voľbách aj na takej pôde, akou je Budapešť. Voľby v Maďarsku vymenili vládnú zostavu, lenže po pravícovom extrémisovi Orbánovi sa aj ľavicoví megesiovci asi spoliehajú na extrémnych menšinových pravícových politikov typu Duraya a Csákyho. Keď nič na nápravu ex-territoriálneho zákona nepodnikli, asi vyčkávali a možno rátajú pri vybudovaní autonómnej oblasti v podobe idylického malého maďarského sveta, kde budú dokonca platiť maďarské zákony. Aj takú cenu má odrazu Ferkova Mikloškova esterházyovská medaila.

Vždy, keď Brusel pripravuje obzvlášť kľúčovú hodnotiacu správu, budapeštianska diplomacia necháva prehľnúť Slovákom horkú menšinovú pilulku. Na obzore je už Októbrová správa Európskej komisie. Bugár až do týchto chvíľ uspával Malíkovú, ktorá viedla nezmyselný boj s padajúcimi preferenciami a obrázkovými časopismi. Slota akoby sa uspokojil s verdiktom súdu, ktorý jeho čuranie označil za obyčajný podraz

a novinársku kačicu pričom voľbám venuje ako tradične iba skromnú pozornosť. Keď si raz nájde čas a prelistuje Malíkovu vyjadrenia, ktorými ho častovala teraz už súdne overeným klamstvom, nastane opačný pohon. Malíkovu sa asi šéfa národnariarov opäť prerátala,

„čúrat“ členskú základňu, ale súdy pracujú pomaly ale spoľahlivo. Všetci čo naleteli posúvaným klamstvám, by si mali overiť čo je na nich pravdivé, lebo momentálny vývoj Malíkovú pravdepodobne vyprevadí na doživotie z politiky, o súdnej dohre ani nehovoriac.

Aj tentoraz sa asi šéfa národnariarov opäť prerátala, lebo ani nezareagovala na čerstvú Bugárovu podmienku o zriadení tentoraz nie Komárňanskej župy, ale nového územného celku Žitný ostrov. Bugárovi žiadny z politikov nepripomenul, že Žitný ostrov je geografické pomenovanie územia medzi Veľkým a Malým Dunajom a nie historické územie, ktoré by malo, (lebo maďari si to želajú) za následok zmenu iba nedávno jeho vládou prijatého územno správneho členenia krajiny. Občan Slovenska Bugár by si mal viac všimnúť ex-territoriálny zákon, ktorý bugárovcia tak poslušne obhajovali, lebo vznikol kvalifikovaný európsky pohľad, ktorý odsúdil maďarské výpady. Plénum Benátskej komisie prijalo dňa 19. 10. 2001 jednoznačné závery, že zákon, ktorý prijali horúce hlavy v Budapešti, môžu aplikovať iba doma. Rovnako nepoužiteľný je zákon i pre oblasti, ktoré sú predmetom bilaterálnych zmlúv a nemôžu byť jednostranne dotknuté.

Ničím nerevidovaný maďarský malý svet u susedov, nad ktorým už chýbajú iba strely s plochou dráhou letu, zdvihol od hnevu síce Európanov, iba naša vláda ešte aj po roku hľadá glazé rukavičky. Premiér Dzurinda nechal expremiéra Orbána ešte vo funkcii hovoriť pred slovenskými občanmi po maďarsky. Minister Kukan, ktorý inokedy svižne komentuje Bushove poľské depeše, teraz mlčí, a politici, ktorých sa to týka, nechávajú Benátky aj názory Európskej komisie nepovšimnúť. Sotva možno veriť, že zlatoústi vykladači európskej demokracie, šéfovia parlamentných výborov Weiss, Šebaj a Nagy nerozpoznali význam Benátskeho protokolu pre Slovensko. Možno preto, že aj ich až doteraz držal v politike iba malý veľkopanský pomýlený maďarský svet, ku ktorému významne prispeli svojou servilitou.

Sebavedomie, aj to politické, dodáva menšinovým Maďarom zahraničie. Spomeňme si len, keď sa Maďari vyhrážali Dzurindovi odchodom z vlády, ako s posolnými zadkami lietali diplomati štátov, ktorí mali jednoobáľkovými tendrami za babku ešte získať už skoro isté potajme prísľúbené strategické odvetvia. V tom čase populárny Béla v interview pre Népszabadság uviedol: „Nemáme inú čestnú voľbu ako odchod z vládnej koalície“, alebo „nevzdali sme sa anulovania Benešových dekrétov a nevzdali sme sa požiadavky, aby sa otvorila maďarská univerzita“.

Zvláštnosťou je, že sa nikto nezaoberal činnosťou bugárových nominantov v exekutive a na takých postoch, akými boli Transpetrol, FNM a Úrad verejné obstarávanie. Vicepremiér Csáky nezvládol ani turizmus Rómov, ba ani ľudské práva. Minister životného prostredia sa zamontoval do aféry s Pincinou, kde nám vďaka nemu asi Štrassburg vyrúbi 9 mld korún, ktoré zaplatíme všetci. Európsky hit Regionálny rozvoj je zbytočné ministromi Harnovi pripomínať. Manipulácie, ktoré sa dejú na ministerstvách obsadených maďarmi, čoskoro prinesú trpké sklamanie mnohým šikovným a rozhladeným ľuďom ktorí márne pracujú na projektoch regionálneho rozvoja. Mnoho počinov maďarských nominantov si zasluží osobitné miesto a detailnejšie príspevky. Nie je však všetkým dňom koniec.

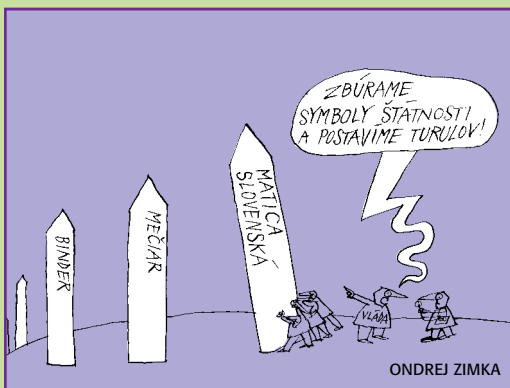
PETER GOSSÁNYI

● TIBOR BUCHA

○ BUCHOVINY ○

KOĽKO JE dva plus dva?

Podarený gazda nám behal štyri roky po dvore. Poučený z krízového vývoja kupónovej privatizácie, keď ako minister sa zamiloval do holandských tulipánov a dražieb, teraz ako vrchný architekt transformácie ekonomiky na Slovensku sa striktné drží hesla, že robota je prežitok. Dobrá tak pre dobytok. On, Ivan Veľký, nemusí už stavať nejaké potomkinovské dediny. Má predsa strýčka Billa. Pustil ho v Košiciach do posilovne, kde si môže zocelovať zdravie a odykať od masných hamburgerov. Dnes letí biznis. Ak súhlasíte, že dva a dva bude štyri a pol, z toho tridsať halierov pre Ivana, obchod spraví aj s vami. Tak to aj vyzerá. Najskôr večer „strelí“ kamarátom gauč a hodinky, aby si ráno mohol kúpiť mlieko a rožky. Pred kávičkou s Evičkou obetuje plynový sporák, spoločnej večery padol za obeť telefón. V talóne má ešte elektrické kachle. Postupne vyprázdnil byt i garáž. Matematika musí sedieť. Samozrejme, nie z pohľadu štátnej kasy. Ani Bill však nechodí slepý. Zocelil si pod Tatrami nervy, zdokonalil sa v matematike. Nechce len VS, ale aj Ž. Vlnajší predvianočný výpredaj za babku ho doslova očaril. Dva plus dva zrazu nebolo ani tri. Takýto second hand treba zopakovať. A tu, čuduj sa svete, padá Billova kosa na Ivanov kameň! Tridsať halierov musí byť zase na stole. Pekne na drevo. A tak sa Bill našťoval. S jesenným lístím opadne Ivanova sláva. Ten začína cítiť, že to prešvihol a pilno dumá. Možno by predal aj tú Evičku. A hádam už aj za polovičku. Len nech je na kávičku...

ONDREJ ZIMKA